

माने मरुतः ईदृशा अजायन्त । कीदृशाः कवयः क्रान्तदर्शिनः । विद्वन्नापसः अप
इति कर्मनाम [निघ० २. १.] विद्वन्ना विदितानि अपांसि कर्माणि यैस्ते विद्वन्ना-
पसः विदितकर्माणाः । भ्राजदृष्टयः भ्राजत्यः शोभमानाः ऋष्टयः आयुधानि येषां ते
तथा शत्रुघातकत्वात् । विद्वन्नेति वेत्तेः कर्मणि मनिन्प्रत्ययः बहुलग्रहणात् त-
तो विभक्तेराकारः तस्य चालुक् विद्वन्नापसः । अजायन्त जनेर्लङ् ज्ञादेशश्च श्यन्
॥ १२ ॥

त्वं नोऽग्ने तव देव पायुभिर्मधोनो रक्ष तन्वश्च वन्द्य ।

त्राता तोकस्य तनये गवामस्यनिमेषं रक्षमाणस्तव व्रते ॥ १३ ॥

रक्षणार्थो मन्त्रः । हे अग्ने हे देव द्योतमान हे वन्द्य स्तुत्य तव व्रते कर्म-
णि वर्तमानान्मधोनो धनवतो यजमानान् रक्ष पालय । नोऽस्माकं तन्वः शरी-
राणि च रक्ष । कैः तव पायुभिः तदीयैः पालनैः यतस्त्वमनिमेषं सावधानं रक्ष-
माणः पालयन्सन् तोकस्य पुत्रस्य तनये विभक्तिव्यत्ययः तनयस्य पौत्रस्य गवां
च त्राता रक्षकोऽसि ॥ १३ ॥

उत्तानायामवभरा चिकित्वात्सद्यः प्रवीता वृषणं ज्ञान ।

अरुषस्तूपो रुशदस्य पाज इडायास्पुत्रो व्युनेऽजनिष्ट ॥ १४ ॥

यः इडायाः पृथिव्याः पुत्रोऽग्निर्व्युने प्रज्ञाने कर्तव्ये अजनिष्ट जातः । किम्भूतः
अरुषस्तूपः रुष बधे रोषति रुषः अरुषोऽहिंसकः स्तूपो ज्वालोद्भायो यस्य स
तथा द्रुप उद्भाये । अस्याग्नेः रुशत् दीप्तं पाजः बलमुत्तानायामरण्यामवभर अवा-
चीनं हर द्यचोऽतस्तिड इति [पा० ६. ३. १३५.] दीर्घः । चिकित्वान् अरणिबलं
ज्ञानन् किं बलमिति चेत् यारणिः प्रवीता कामिता सती वृषणं सेक्तारमग्निं स-
द्यः तत्कालं ज्ञानं जनयति हृन्दसि लुङ्ङिष्ठ इति [पा० ३. ४. ६.] लिट् । सो
ऽग्निर्जात इत्यर्थः ॥ १४ ॥

इडायास्त्वा पदे वयं नाभा पृथिव्या अधि ।

ज्ञातवेदो निधीमक्षग्ने हव्याय वोढवे ॥ १५ ॥